

PAKEND

**Pakendi- ja pakendijäätme alaste
Euroopa standardite kasutamise nõuded**

Packaging

**Requirements for the use of European Standards
in the field of packaging and packaging waste**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 13427:2004 “Packaging – Requirements for the use of European Standards in the field of packaging and packaging waste” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 15.05.2008 käskkirjaga nr 83,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2008. aasta juunikuu numbris.

Standardi tõlkis Pille Jõekaar, eestikeelse kavandi ekspertiisi teostas Harri Moora.

Standardi tõlke koostamisetpaneku esitas Keskkonnaministeeriumi Jäätmeosakond.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi EN 13427:2004 teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 14.07.2004.	Date of Availability of the European Standard EN 13427:2004 is 14.07.2004.
--	---

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 13427:2004. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.	This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13427:2004. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.
--	--

ICS 13.030.99 Muud jäätmetega seotud standardid; 55.020 Pakenduse üldküsimumused
Võtmesõnad: biolagunemine, hindamiskriteeriumid, kompostimine, kõlblikuks tunnistamine, pakend, taaskasutatav, testimise kord
Hinnagrupp G

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

English version

Packaging – Requirements for the use of European Standards in the field of packaging and packaging waste

Emballage - Exigences relatives à l'utilisation des normes européennes dans le domaine de l'emballage et des déchets d'emballage

Verpackung - Anforderungen an die Anwendung der Europäischen Normen zu Verpackungen und Verpackungsabfällen

This European Standard was approved by CEN on 5 May 2004.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 PÕHIPRINTSIIP JA METOODIKA.....	6
4.1 Üldine käsitusviis.....	6
4.2 Keskkonnamõju hindamine pakendis sisalduva nelja raskmetalli ja ohtlike ainete osas.....	7
4.3 Rakendamise tasandid.....	7
5 NÕUDED.....	7
5.1 Sobivate hindamismenetluste kaalumise ja väljavahimine.....	7
5.2 Valitud hindamismenetluste rakendamine.....	8
5.3 Hindamisandmete dokumenteerimine.....	8
6 MENETLUS.....	9
6.1 Eesmärk.....	9
6.2 Rakendamine.....	9
6.3 Tulemuste läbivaatamine.....	9
Lisa A (teatmelisa) Seosed direktiivis 94/62/EÜ pakendile esitatavate põhinõuete ja nende nõuetele vastavuse hindamiseks määratud kriteeriumide vahel	
Lisa B (teatmelisa) Näidisavaldus käesolevale standardile vastavuse kohta.....	11
Lisa ZA (teatmelisa) Standardi ja Direktiivi 94/62/EÜ pakendi ja pakendijäätmete kohta, vaheline seos.....	12
Kasutatud kirjandus.....	13

EESSÕNA

Euroopa standardi (EN 13427:2004) on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 261 "Pakend", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2005. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2005. a jaanuariks.

Dokument asendab Euroopa standardi EN 13427:2000.

Standard on ette valmistatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni poolt Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) antud mandaadi alusel ja see toetab EÜ direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Seost Euroopa Liidu direktiividega käsitleb teatmelisa ZA, mis on käesoleva dokumendi lahutamatu osa.

Standard sätestab korra, mille alusel tuleb rakendada mitmeid standardeid ja aruandeid, mis on koostatud CEN-ile Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni poolt antud mandaadi M 200 rev.3 ja teise standardimise mandaadi M 317 alusel, toetamaks Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi pakendi ja pakendijäätmete kohta [94/62/EÜ] täitmist.

CEN/CENELECI sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia; Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Pakendilt nõutakse vastavust märkimisväärsele hulgale funktsionaalsetele ja õiguslikele nõuetele. Standard käsitleb pakendi vastavust Euroopa Liidu direktiivile pakendi ja pakendijäätmete kohta (94/62/EÜ). Selle direktiivi preambulas nenditakse, et: "pakendi ja pakendijäätmete keskkonnamõju vähendamiseks ning kaubandusbarjääride ja konkurentsi moonutamise vältimiseks on vaja määratleda ka pakendi koostise, korduskasutus- ning taaskasutuskõlblikkuse (sealhulgas ringluskõlblikkuse) suhtes rakendatavad põhinõuded".

MÄRKUS Direktiivi 94/62/EÜ on muudetud 11. veebruari 2004. a Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiviga 2004/12/EÜ.

Direktiivi artiklis 9 ja lisas II määratletud põhinõuded koos artiklis 11 raskmetallide suhtes sätestatud spetsiifiliste piirangutega keskenduvad pakendi kasutusjärgsele keskkonnamõjule. Sellepärast on direktiivi põhinõuete toetuseks just seda konkreetset aspekti silmas pidades välja töötatud viis (mandaadi alusel koostatud) standardit ja üks (kaheosaline) CEN aruanne.

Direktiivi põhinõuete järgimiseks Euroopa standardite kasutamise kaudu tuleb tarnijal, koostöös kõigi teiste pakendi ahela isikutega, lisaks eelmises lõigus märgitud standarditele arvestada ka käesolevat standardit. Kuigi direktiivi põhinõuded on suunatud pakendi kasutusjärgsele mõjule, on nimetatud eraldi seisvaid, kuid üksteisega seotud standardeid või aruandeid vaja siiski arvesse võtta juba enne pakendite ja pakendatud toodete turule toomist. Arvesse tuleb võtta võimalikke muutusi keskkonda viimisel, mis tuleneb kasutatud pakendi ja pakendijäätmete taaskasutuse protsesside kasutuse võtust.

CEN aruanne on seotud ohtlike ainete, sealhulgas nelja raskmetalli olemasolu ja kontsentratsioonidega ning valmistamisega, samal ajal kui viis mandaadi alusel välja töötatud standardit käsitlevad pakendite tekkekohas vähendamise, korduskasutuse ja taaskasutamise kontseptsioone. Nimetatud standardite ja aruande rakendamine võimaldab vähendada jäätmetena kõrvaldatavate pakendite mõju, kuid samas võib juhtuda, et neid ei ole võimalik rakendada üheaegselt samale pakendiühikule.

Standardi punktis 5 loetletud standardmenetlused võivad mõnes kombinatsioonis ja mõnedel asjaoludel üksteist vastastikku välistada. Seetõttu on oluline, et neist protsessidest ükskõik millise jaoks rakendamisstrateegiat välja töötades võetaks arvesse seost teiste protsessidega. Ehkki neist kontseptsioonidest viie jaoks on välja töötatud spetsiaalsed standardid ja ka CEN aruanne, mis peab kaasa aitama raskmetallide sisalduse hindamisele, on eespool nimetatud põhjusel lisatud käesolev, kuues standard, mis käsitleb erinevate vastavushindamise viiside omavahelisi seoseid. Kuuenda standardi eesmärk on luua koondmetoodika selliste meetmete kogumi rakendamiseks, mis võimaldavad pakendite või pakendatud toodete Euroopa turule toomise eest vastutavatel isikutel toimida vastavuses direktiivi põhinõuetega.

Standardis piiritletud menetlusi ja protokollimist on soovitatav rakendada ametliku kvaliteedijuhtimissüsteemi raames, nagu seda on näiteks EN ISO 9000 sarja standarditega kehtestatud süsteem, või keskkonnakorralduse süsteemi raames, mida käsitleb näiteks EN ISO 14001 sari.

1 KÄSITLUSALA

Dokument piiritleb nõuded ja korra, millest lähtudes võib pakendeid või pakendatud tooteid turundav isik või organisatsioon (tarnija) kokku sobitada viie (mandaadi alusel koostatud) pakendistandardi ja ühe (kaheosalise) CEN aruande rakendamist.

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vältimatult vajalikud käesoleva standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 13428, Packaging – Requirements specific to manufacturing and composition – Prevention by source reduction.¹

EN 13429, Packaging – Reuse.²

EN 13430, Packaging – Requirements for packaging recoverable by material recycling.³

EN 13431, Packaging – Requirements for packaging recoverable in the form of energy recovery, including specification of minimum inferior calorific value.⁴

EN 13432, Packaging – Requirements for packaging recoverable through composting and biodegradation – Test scheme and evaluation criteria for the final acceptance of packaging.⁵

CR 13695-1:2000, Packaging – Requirements for measuring and verifying the four heavy metals and other dangerous substances present in packaging, and their release into the environment – Part 1: Requirements for measuring and verifying the four heavy metals present in packaging.⁶

CR 13695-2, Packaging – Requirements for measuring and verifying the four heavy metals and other dangerous substances present in packaging, and their release into the environment – Part 2: Requirements for measuring and verifying dangerous substances present in packaging, and their release into the environment.⁷

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi jaoks rakendatakse alljärgnevaid termineid ja määratlusi:

3.1

tarnija (*supplier*)

pakendi või pakendatud toote turule toomise eest vastutav isik

¹ EN 13428, Pakend. Pakendi tootmisele ja koostisele rakendatavad spetsiifilised nõuded. Vältimine vähendamisega tekkekohas.

² EN 13429, Pakend. Korduskasutus.

³ EN 13430, Pakend. Materjali ringlussevõtu teel taaskasutatavale pakendile esitatavad nõuded.

⁴ EN 13431, Pakend. Energiakasutuse teel taaskasutatavale pakendile, sealhulgas pakendimaterjali minimaalsele alumisele kütteväärtusele, rakendatavad nõuded.

⁵ EN 13432, Pakend. Kompostimise ja biolagunemise teel taaskasutatavale pakendile esitatavad nõuded. Pakendi lõplikult kõlblikuks tunnistamiseks kasutatava testimise kord ja hindamiskriteeriumid.

⁶ CR 13695-1:2000, Pakend. Nõuded nelja raskmetalli ja muude ohtlike ainete võimaliku sisalduse mõõtmiseks ja kindlaksmääramiseks pakendis ning nende keskkonda heitmine. Osa 1: Nõuded nelja raskmetalli võimaliku sisalduse mõõtmiseks ja kindlaksmääramiseks.

⁷ CR 13695-2, Pakend. Nõuded nelja raskmetalli ja muude ohtlike ainete võimaliku sisalduse mõõtmiseks ja kindlaksmääramiseks pakendis ning nende keskkonda heitmine. Osa 2: Ohtlike ainete võimaliku sisalduse mõõtmiseks ja kindlaksmääramiseks pakendis, ning nende keskkonda heitmine.